

Zuid - Oost Salland

Natuurlijk goed in de Regio!

Oktober
2023

Inhoudsopgave

Aan de leden en afnemers.....	3
20 vragen aan... ..	6
Bekalken nog steeds nodig	8
Konijnen	10
Onkruidbestrijding grasland	12
10.93 miljoen varkens, laagste aantal in 40 jaar	13
Silo management	15
Griepseizoen start met prikverzoek.....	18
Grasland To-Do lijstje.....	20
Bedrijfsreportage van:	25
Nieuwe hamermolen.....	28
Beurs Hardenberg	29
Ledenfeest.....	31
Kalverkeuring Luttenberg	31
Acties van de maand	32

Aan de leden en afnemers

We hebben een mooie nazomer en kunnen terugkijken op een mooi ruwvoerseizoen. Met voldoende water en voldoende zon, waardoor de maïs momenteel van het land af komt en daar worden ook mooie opbrengsten gemeld.

Zo kunnen we terugkijken op een mooi jaar. Al waren de prijzen niet in alle sectoren goed, toch lijken de meeste vooruitzichten goed. Maar vaak zit het venijn in de staart, hopelijk voor uw bedrijf niet. De verkiezingen staan voor de deur en dat kan wel eens de belangrijkste mijlpaal worden voor de agrarische sector. Laten we hopen dat er genoeg agrarisch bloed in Den Haag gaat stromen en dat we de mogelijke problemen met onze GAVE gaan oplossen (Gezond Agrarisch Verstand). Dat zou een hele ommekeer geven in Nederland. Maar dan moeten eerst de verkiezingen de juiste kant op slaan. De eerste geluiden zijn positief maar je hebt pas gewonnen als het fluitsignaal klinkt en de uitslag is nog niet bekend. Maar toch is het wel heel mooi om te vernemen hoe de burger en de media tegen de agrarische sector aankijkt. Rapporten die positieve uitkomsten hebben voor de sector hebben zijn ook ineens belangrijk nieuws. Vele politici, die zich afgelopen jaren hebben vast gegraven in het stikstofdossier geven nu op en komen niet terug.

We zien ook de afgelopen periode het animo voor bedrijfsopvolging weer toeneemt. De agrarische opleiding hebben weer meer aanmeldingen en zo zijn er zo veel mooie voorbeelden te noemen. Je moet er wel voor open staan om ze te zien, maar toch zien we op vele vlakken mooie dingen ontstaan. Zouden we dan eindelijk uit de neerwaartse spiraal zijn gestapt? In november gaan we het zien.

Tijdig bestellen

Voor ons is het maken van een goede planning voor de productie erg belangrijk. Door tijdig te bestellen maakt u het voor ons mogelijk om uw voer zeer efficiënt te maken. Als u uw voerbestelling voor 12.00 uur doorgeeft bij ons op kantoor voor de volgende werkdag, belonen we dat met EUR 0,20 per 100 kg korting op de voerprijs. Een mooie korting die makkelijk te verdienen is en zowel u, als veehouder, als ons goed past!

Grondstoffen

De grondstofprijzen zijn afgelopen maanden verder gezakt en lijken zich nu even te stabiliseren. Eiwitten zakken nog iets, maar de granen blijven redelijk stabiel. De korrelmaïs oogst moet nog komen en misschien kan die de prijs nog een laatste dalende tik uitdelen. Prijzen lijken nog erg hoog, maar dat geeft ook iets een vertekent beeld.

Veel producten komen van overzee en worden in dollars betaald. Als we dan meenemen, dat de koers van de Euro in een paar jaar tijd van over de 1,30 naar 1,06 is gedaald en we de afgelopen jaren een behoorlijke inflatie hebben gehad, dan zien de huidige prijzen er nog niet zo slecht uit. Maar er kan altijd wat af natuurlijk.

Nieuwe hamermolen

In het weekend van 16 september is de nieuwe hamermolen in Haarle geplaatst. Alles is goed verlopen. Op vrijdag 6.00 zijn we gestopt met malen en op zaterdag om 17.00 uur draaide de nieuwe hamermolen weer. We zijn hem nog aan het fine tunen, maar de eerste resultaten zijn veelbelovend en dat gaan we ook in een betere korrelkwaliteit terug zien.

Spuitlicentie, maïsdemo en bijeenkomst konijnenhouders

Op 20 september was er weer de mogelijkheid om de spuitlicentie te verlengen. Hier werd weer volop gebruik van gemaakt. En gelukkig zat het weer ook weer mee. Het was een gezellige maar ook zeker leerzame middag.

Op 5 oktober is de maïsdemodag en 's avonds de bijeenkomst voor onze konijnenhouders. Dan gaan we ons proefveld hakselen en kunt u zelf kijken naar de verschillen tussen de verschillende rassen. Het is mooi om te zien dat dit jaar ook weer anders is, dan de andere jaren en er dan ook weer interessante uitkomsten.

Dus noteer 5 oktober in de agenda en kom langs, want het wordt leerzaam, maar ook zeker gezellig met een heerlijke versnapering. Voor de konijnenhouders hebben we zeer interessante sprekers weten te vinden uit Frankrijk met de naam Micheal Colin.

Beurs Hardenberg

Van 24 t/m 26 oktober zijn er weer de landbouwdagen in Hardenberg en wij zijn natuurlijk daar van de partij. Dus als u zin hebt, bent u weer van harte welkom in onze stand. Dus noteer vast 25, 26 en 27 oktober in uw agenda. Ik zeg altijd, het enige wat het u kost is de brandstof, al is dat tegenwoordig ook een behoorlijke duit.

Hans Verheul

20 vragen aan...

Naam: Arjan Deterd

Woonplaats: Heemserveen

Functie bij ZOS: Bulkwagenchauffeur

Hoe lang werk je al bij ZOS: 1 Juni 2019
ben ik begonnen bij ZOS dus inmiddels al ruim 4 jaar.

Vertel eens iets over jezelf: Ik woon in Heemserveen bij mijn ouders thuis op de boerderij, verder mag ik graag naar de voetbal gaan en in het weekend op stap gaan met de kameraden.

- **Wat zijn je sterke kanten?**
Te veel om op te noemen.
- **Wat zijn je zwakke kanten?**
Op tijd uit bed komen.
- **Wat was jouw bijnaam vroeger?**
Arie.
- **Hoe ziet jouw perfecte dag eruit?**
Een strakke planning en dat alles mooi vlot verloopt.
- **Wat was onze beste vakantie?**
Chersonissos Griekenland.
- **Welk advies zou jij geven aan je jongere zelf?**
Dat ik eerder een huis had moeten kopen.
- **Ik zou wel eens een beschuitje willen eten met**
Jutta Leerdam of Puck Moonen.

- **Op mijn bucketlist staat nog**
Splinternieuwe bulkcombinatie.
- **Dit wilde ik als kind worden**
Profvoetballer.
- **Ik word chagrijnig van**
Zeurende mensen, Linkse partijen.
- **De beste manier om het weekend te beginnen**
Een koud flesje Grolsch.
- **Ik sta bij mijn collega's bekend als**
Geweldige kerel.
- **Dit zou het perfecte bedrijfsuitje zijn**
Voetbaltrip naar Londen.
- **Deze collega mag wel wat vaker koffie halen**
Jan Oosterwijk.
- **Wat is het beste feestje feest dat je ooit hebt bijgewoond.**
Zwarte Cross.

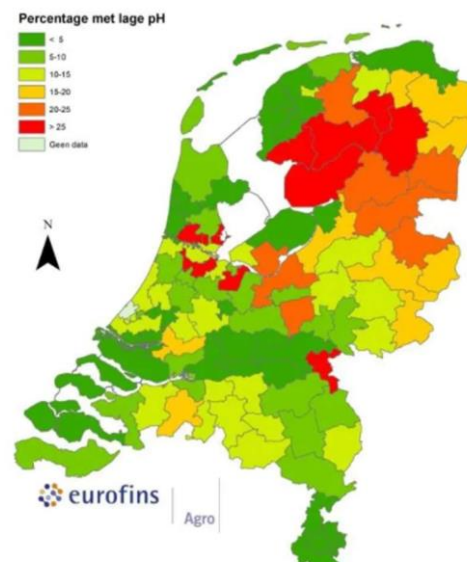
Bekalken nog steeds nodig

Alles wat groeit verzuurd. Wanneer de percelen in rust zijn, breekt het ideale moment aan voor het uitvoeren van een (onderhouds) bekalking. Kalk wordt voornamelijk gebruikt om de pH van de grond te verhogen maar naast de pH zorgt kalk voor nog een ander belangrijk element, namelijk calcium.

Daarmee verbeterd kalk ook de fysieke structuur van de bodem. Bekalken bevordert daarmee als een van de weinige maatregelen alle 3 de basiselementen van de bodem: de fysieke vruchtbaarheid (structuur/lucht), de biologische vruchtbaarheid (bodemleven) en de chemische vruchtbaarheid (beschikbaarheid mineralen).

Lage pH kost opbrengst

In Nederland zijn er op zowel bouwland als grasland nog steeds veel percelen met een te lage pH en dit kost opbrengst. Afhankelijk van grondsoort kunnen opbrengstverliezen oplopen tot maar liefst 25%. De optimale pH is afhankelijk van de grondsoort en het organische stofgehalte. Dit kan dus per perceel verschillend zijn.

Figuur 1: percentage grasland met een te lage pH (2012-2016 Eurofins)

Grasland nu bekalken

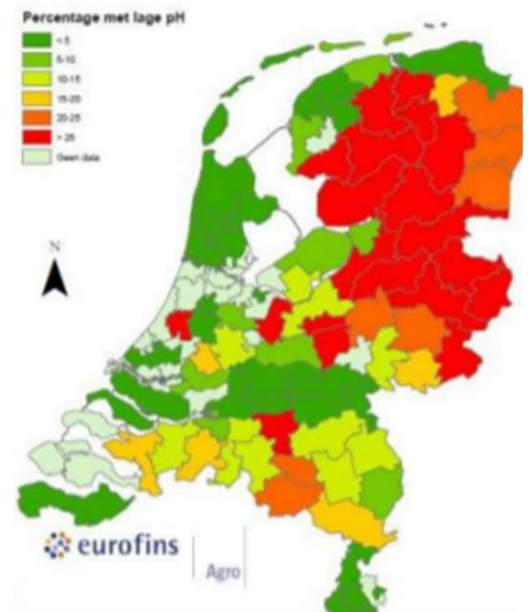
Het is een uitstekend moment om het grasland te bekalken. Na het maaien van de volgende snede gras is het een goed moment om het grasland te bekalken. Er kan geen kunstmest meer gestrooid worden dus dat heeft geen negatief effect om elkaar. Kalk hoeft niet ingewerkt te worden. Bekalken in het voorjaar lukt meestal niet op tijd omdat vanaf 16 februari drijfmest wordt toegediend, waar kalk mee reageert (extra N-verliezen). De basis voor een gezonde bodem en goed gras in 2021, begint nu.

Ons advies

Gebruik kalkmeststoffen met minder dan 10% Mg en een hoge oplosbaarheid.

Let op de calciumtoestand in de bodem, is het Ca-gehalte te laag maar de pH wel op orde? Toch bekalken.

Vergeet het maisland (ook met onderzaai) niet te bekalken!

Figuur 2: Percentage maisland met een te lage PH (2013-2016 Eurofins)

Afbeelding 1: bekalken op grasland

Bron: Groeikracht

Konijnen

'Met de stap-voor-stap-aanpak kunnen we veel'

We moeten veel en het moet snel. De druk is hoog. Dat zorgt voor veel stress bij de boeren en hun gezinnen, ook bij ons konijnenhouders. Dit kan en moet anders. Ook wij weten dat er veel opgaven liggen en dat er tijdsdruk is. Maar we weten ook dat economische haalbaarheid en het maximaal benutten van het ondernemerschap van boeren zorgt voor draagvlak en resultaten.

ROBBERT BEKKERS, VOORZITTER LTO-VAKGROEP KONIJNENHOUDERIJ

Graag wil ik een voorbeeld geven uit de konijnenhouderij. Wij hebben al jaren te maken met forse opgaven op het gebied van met name welzijn. Andere huisvestingssystemen en meer ruimte voor de dieren vragen om forse investeringen. Maar ook om nieuwe oplossingen, innovaties en vernieuwingen die er domweg nog niet zijn.

Op de korte termijn zijn er altijd (kleine) verbeteringen mogelijk, vaak binnen de bestaande bedrijfsvoering. Denk aan koeling, verwarming en een beter stalklimaat. Of aan verrijking van de leefomgeving van de dieren, met voordelen voor mens en dier.

Op middellange termijn, denk aan circa tien jaar, is er veel mogelijk wanneer wordt aangesloten bij het investeringsritme op de bedrijven. Wij hebben daarvoor een puntensysteem ontwikkeld. Basis is een duidelijk einddoel, afgestemd met overheid en maatschappelijke organisaties. De uitvoering is maatwerk.

Via het puntensysteem kan een konijnenhouder vernieuwingen doorvoeren op het moment en de wijze die het beste past.

Via het puntensysteem kan een konijnenhouder, rekening houdend met de bedrijfssituatie, vernieuwingen doorvoeren op het moment en de wijze die het beste past. Dat voorkomt kapitaalsvernietiging en zorgt voor draagvlak. En het heeft als grote voordeel dat er tijd en ruimte is om nieuwe systemen te ontwikkelen en kennis en ervaringen onderling uit te wisselen. Daarnaast is er tijd om ook nieuwe concepten te ontwikkelen met een meerprijs uit de markt. Onze ervaringen hiermee zijn prima. Het werkt!

Op de lange termijn zijn er wellicht weer heel andere oplossingen. Dat vraagt om gedegen onderzoek en wat mij betreft praktijkonderzoek. De snelle ontwikkelingen op veel gebieden bieden wellicht oplossingen die wij ons anno nu niet eens kunnen voorstellen.

Onze ervaring leert dat deze stap-voor-stap-aanpak werkt. Dat heldere doelen gecombineerd met ruimte voor maatwerk en voldoende tijd zorgen voor draagvlak en oplossingen die we vooraf niet hadden kunnen bedenken.

Bron: Nieuwe Oogst.nl

Onkruidbestrijding grasland

Stationsweg 4
7448 RR HAARLE
Tel. 0548-595 662
Fax 0548-595 205
BTW nr. NL001895655B01
ABN-AMRO
IBAN: NL90ABNA0566599317
BIC : ABNANL2A

Grasland

2023

Vroeg voorjaar/laat najaar:

0,75 Renitar + 0,50 Primstar + 1 Jepolinex (Voorjaaronkruiden, incl. parse dovenetel)

Renitar vanaf dagtemperatuur 11-12 graden en geen nachtvorst!

Bestaand grasland:

1.5 Primstar + 1.25 Jepolinex / Cirran

Jong grasland:

1.0 Primstar + 1.0 Jepolinex Pro

Bij veel ridderzuring:

1.5 Tapir + 0.3 Starane Top

Klavergrasland:

Bij vooral muur of kamille

2.0 Basagran + 0.5 Cirran (als klaver boven het gras uit komt 0.25 Cirran)
(Zonder Cirran altijd uitvloeier toevoegen)

Bij veel ridderzuring:

30 gr Harmony SX (veilig voor witte klaver, remt gewas) NAJAAR !

Algemeen:

Geurmaskeerder van spuitvloeistof:

0.1 Seperit Lemon per hectare toevoegen aan spuitvloeistof

- Veiligheidstermijn: Cirran en Harmony = 14 dagen; overige = 7 dagen.
- Cirran en Jepolinex Pro niet tussen 1 sept. en 1 mrt in grondwaterbeschermingsgebied.
- Basagran niet tussen 1 okt. en 1 mrt
- Cirran en Harmony niet in 1^e jaar grasland.
- Tapir mag in bestaand en jong grasland (jong grasland toepassing van feb t/m sept).
- Alle middelen maximaal 1x per jaar toepassen.
- Renitar watervoerende sloten 95 % DRT

Op al onze voorstellen en leveringen zijn onze algemene verkoop- en leveringsvoorwaarden (z.o.z.), zoals gedeponeed bij de K.v.K. te Enschede nr. 06020450, van toepassing.

10.93 miljoen varkens, laagste aantal in 40 jaar

Het aantal varkens zakt onder de 11 miljoen en bereikt daarmee in Nederland het laagste aantal in 40 jaar.

Nederland telde in mei in totaal 10,93 miljoen varkens, een **daling** met 350.000 vergeleken met een jaar eerder. Dit blijkt uit de voorlopige cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op basis van de landbouwtelling. Met de daling komt het aantal varkens volgens het CBS op het laagste niveau in 40 jaar. Tot 2015 liet de varkenssector nog een groei zien. De laatste acht jaar liep de varkensstapel met circa 15% terug.

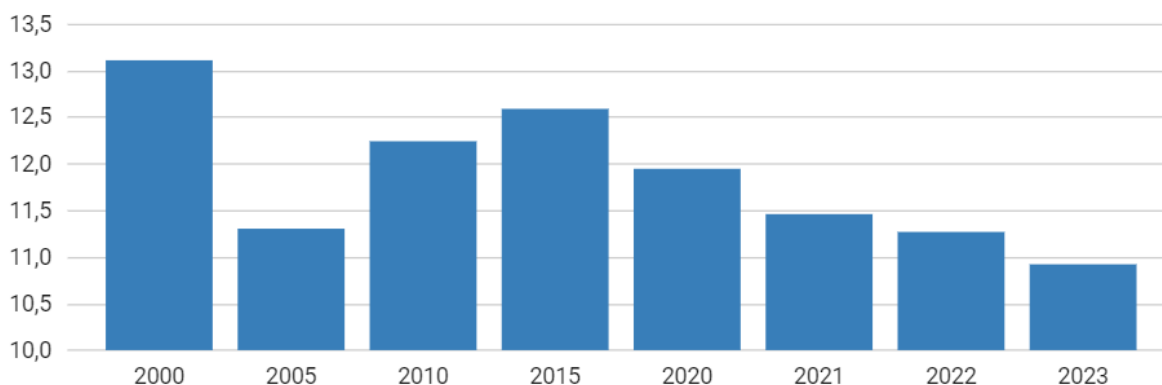
Krimp in de hele varkensstapel

De krimp doet zich in de gehele varkensstapel voor. Het aantal fokvarkens bedroeg in mei 966.800 dieren, waarvan 759.230 fokzeugen. Dat betekent dat het afgelopen jaar ruim 28.000 minder fokzeugen werden gehouden, ofwel min 3,6%. Sinds 2000 is het aantal fokzeugen met 32,7% gedaald.

Het aantal vleesvarkens nam afgelopen jaar in ongeveer dezelfde mate af. Met 4,99 miljoen vleesvarkens bedroeg de krimp 3,2%. Sinds de eeuwwisseling nam het aantal vleesvarkens iets minder snel, maar ook hier is een terugloop van 23,3%.

Aantal varkens duikt voor het eerst onder de 11 miljoen

totaal aantal varkens, x 1 miljoen

Bron: CBS

Sinds 2000 78% minder bedrijven

Afgelopen jaar stopten 80 varkenshouders met hun bedrijf. Daarmee komt het aantal bedrijven met varkens op 3.190. Rond de eeuwwisseling telde Nederland nog 14.520 bedrijven met varkens. Dit betekent dat de sector in 23 jaar tijd met 78% is gekrompen. Deze vermindering is het gevolg van een combinatie van factoren.

Varkenshouders kampten de afgelopen jaren met slechte opbrengsten en het aantal bedrijven zonder opvolger nam toe. Ook zijn er personeelstekorten en de onzekerheden door wet- en regelgeving zijn voor een toenemend aantal ondernemers reden om het bedrijf te beëindigen. De laatste jaren heeft de saneringsregeling voor extra afname van de varkensstapel gezorgd. Uiteindelijk maakten 277 bedrijven gebruik van deze regeling.

Bron: Boerderij.nl

Silo management

Zuid- Oost Salland levert voer dat aan alle kwaliteitseisen voldoet. Wij kiezen er bewust voor om ons voer af te leveren met eigen bulkauto's en eigen chauffeurs. Onze chauffeurs letten erop of er bijzonderheden zijn bij de silo waarin het voer geblazen wordt. Eventuele bijzonderheden geven zij door aan uw adviseur, die zal dit met u bespreken tijdens een volgend bedrijfsbezoek.

Aandachtspunten die regelmatig terugkomen:

Silonummer ontbreekt of klopt niet

- Het is wettelijk en in alle IKB programma's (rund, varken, konijnen en geit) verplicht dat voersilo's zijn genummerd met een uniek nummer. Op de plattegrond van het perceel die aanwezig moet zijn voor de IKB/KKM controle, dient u de silo's aan te geven met het bijbehorende nummer.
- Het gebruik van juiste silonummers voorkomt fouten bij het lossen.
- Wettelijk is Zuid- Oost Salland verplicht het geleverde voer tot in de silo bij de klant te kunnen traceren door middel van een goed functionerend tracking en tracing systeem. Hiervoor is het belangrijk om direct bij de bestelling het silonummer door te geven. Mocht u (nieuwe) stickers nodig zijn voor op uw silo, geeft u dit dan alstublieft aan ons door. Ook hebben onze chauffeurs stickers beschikbaar in hun bulkauto.

Silo`s komen nooit leeg, worden steeds bijgevuld en silowand is erg aangetoet

- Aankoeken van de silowand treedt vooral op in het najaar. In een voersilo kan de relatieve vochtigheid plaatselijk hoog zijn door lekkage of door condensvorming als gevolg van grote temperatuurschommelingen in de buitenlucht. Door condensatie trekt water naar de wanden, waardoor het aankoeken en de schimmelvorming meestal daar beginnen. De groeiende schimmel produceert extra vocht, waardoor de schimmel zich verder kan uitbreiden.
- Silo`s lopen nooit leeg van onder uit, maar van binnen uit. Als de silo steeds bijgevuld wordt dan blijft vaak het oudste voer zitten, totdat de silo bijna leeg is of het zakt in een keer naar beneden als er nieuw voer in geblazen wordt. Doordat silo`s soms niet leegkomen en/of er resten voer achterblijven kan schimmelvorming plaatsvinden. De schimmels produceren op hun beurt mycotoxinen; stofwisselingsproducten die toxisch zijn. Deze kunnen zich vormen tijdens de gewasperiode (veldschimmels), maar ook tijdens opslag (opslagschimmels). Temperatuur, aanwezigheid van vocht en duur van opslag zijn hierbij ook van invloed. Door een combinatie van deze factoren doen zich regelmatig moeilijk te herleiden en te verklaren problemen voor bij de dieren.

Silo veiligheid

Er gebeuren ieder jaar in Nederland ongevallen met bulksilo's, vaak als gevolg van ondeugdelijke silo's. Ook willen we u erop wijzen dat wij sinds kort een grotere oplegger hebben, deze vraagt meer ruimte ook bij u op het erf. Wilt u er daarom voor zorgen dat de kans op schade rijden zo klein mogelijk blijft?

We vragen u om onderstaande punten i.v.m. veiligheid op uw bedrijf te controleren:

- Bereikbaarheid silo met de vrachtwagen
(zo min mogelijk obstakels op de route van het vrachtverkeer op uw erf en bij de silo)
- Vervorming draagconstructie of silolichaam
- Roestvorming aan de constructie
- Zitten alle windverbanden eraan en zijn ze juist gemonteerd
- De staat van het fundament
- De staat van los- en ontluchttingsbuizen
- De plek van de silo; is dit in de buurt van ondeugdelijke mestput of andere gevaarlijke openingen
(denk aan het markeren of afzetten van deze plekken, vooral in het donker zijn deze extra gevaarlijk)
- Goede en schone bereikbaarheid voor aansluiten verlaadslang en stofzak. Let op dat dit niet te hoog is, max. 1.80m.
- Scherpe/ uitstekende delen waar je langs loopt.
- Is er voldoende licht? Wanneer er in het donker gelost wordt is het belangrijk dat er wel licht is, de vrachtwagen kan hier zelf voor zorgen mits de silo's niet om de hoek staan.
(Mocht u twijfelen of dit bij u het geval is, kijkt u dan in het donker eens bij uw silo's)

En ook heel belangrijk, kinderen op het erf!

Zij zijn bijzonder kwetsbaar, leg daarom de gevaren van vrachtwagens aan hen uit. Kinderen die van de boerderij komen leren dit vaak al van jongs af aan, maar bezoekende kinderen kennen de gevaren vaak niet.

Blijf het daarom uitleggen aan de kinderen!

Griepseizoen start met prikverzoek

Gezondheid

Het griepseizoen, oktober tot en met maart, staat weer te beginnen. Iedereen die beroepsmatig met varkens in de weer is, doet er verstandig aan een grieprik te laten zetten. Niet alleen om jezelf te beschermen tegen de gevolgen van het influenzavirus en het beperken van ziekte-dagen, maar ook ten dienste van de gezondheid van de varkens.

Influenza was een van de gezondheidsthema's die op 14 september bij de kop werden gepakt tijdens het event voor met name dierenartsen dat Hipra hield in het Gelderse Valburg. Anna Parys van het Experimental Centre Machelen in België (Sciensano) ventileerde haar expertise over het influenzavirus en bij varkens voorkomende virusvarianten.

Vier jaar deed ze er onderzoek naar aan de Universiteit Gent, onder begeleiding van professor Kristien van Reeth. Influenzavirussen wisselen volgens Parys heel makkelijk genepakketten uit als ze gelijktijdig een cel hebben geïnfecteerd. Ook gaf ze aan dat de veroorzaker van luchtwegklachten bij een varkenshouder en medewerker identiek was aan de griepvariant bij hun varkens.

Verkouden of grieperig

'Vaker besmetten mensen varkens met griep dan omgekeerd. Daarom is het belangrijk om een grieprik te halen voor mensen die dagelijks werken met varkens, zoals varkenshouders, personeel en dierenartsen. En ben je verkouden of grieperig, blijf dan vijf dagen uit stallen met varkens.'

Als het griepvirus wordt overgedragen van mens naar varken, dan kan griep als een golf door het bedrijf gaan, doordat biggen er heel gevoelig voor zijn. 'Het influenzavirus kan ook onderdeel zijn van een complex van aandoeningen als Porcine Respiratory Disease Complex, waarbij andere luchtweginfecties een rol spelen als PRRS en APP. Ook kan griep een belangrijke trigger zijn voor het gebruik van antibiotica.'

Afwisselen griepvaccins

Uit onderzoek naar het effect van vaccinatie tegen griep bij varkens, concludeert Parys dat het wisselen van influenzavaccin een bredere bescherming biedt dan altijd hetzelfde griepvaccin in te zetten. 'Altijd met hetzelfde geïnactiveerde heelvirusvaccin een varken bescherming meegeven, is heel effectief voor dat type virus. Omdat het griepvirus heel veranderlijk is, kan een bredere bescherming van de zeugen gunstiger zijn. Ze geven hun biggen dat dan ook via maternale antistoffen in de biest en melk mee.'

Bron: Varkens.nl

Grasland To-Do lijstje

Onderhoud in het najaar

Hoewel het najaar ons nog kan verrassen op het gebied van temperatuur of neerslag is één ding zeker: de dagen worden korter en precies dát is het juiste moment voor graslandonderhoud. Door de juiste dingen goed te doen voorkom je onnodig werk, haal

je meer rendement van je grasland en blijft je ruwvoerteelt op peil. Maak hierbij de afweging: iets doen, iets laten of iets laten doen.

Onkruidbestrijding: chemisch of mechanisch

Steeds vaker is er vraag naar volledig mechanische onkruidbestrijding in grasland, omdat dit in veel situaties alleen nog maar op deze manier kan of mag. De aanpak van probleemonkruiden als ridderzurig en paardenbloem is in kruidenrijk grasland bijvoorbeeld niet mogelijk. En ook in een gras-klaver bestand is de middelenkeuze zeer beperkt en vaak niet krachtig genoeg tegen het wassende onkruid. De beste mechanische onkruidbestrijding in die situatie is een rotatieteelt, om zo met 'schone grond' weer verder te kunnen. Wil je echter het grasland niet scheuren? Dan kom je uit op een pleksgewijze, meestal handmatige aanpak. Of je accepteert de veronkruiding (met alle gevolgen van dien).

Voor ondiep wortelende onkruiden en grassen biedt een wiedeeg uitkomst. Het vergt een beetje timing: ideaal is om met droog weer te eggen (uitdrogen van het onkruid) en dat na enkele dagen een regenbui valt (alternatief: beregenen). Wiedeeggen moet flink agressief om ook effectief te zijn tegen de matige grassen en onkruiden, dus met stekende egtanden. Het beeld lijkt vaak dramatisch, maar na enkele dagen frist alles weer op. Vooral de goede grassen als Engels raaigras en Timothee kunnen deze aanpak wel aan. Is klaver flink aan het woekeren in een perceel? Proberen om terug te spuiten kan een optie zijn maar een flinke 'tik' met de wiedeeg is vaak ook effectief.

Eerst spuiten, dan doorzaaien

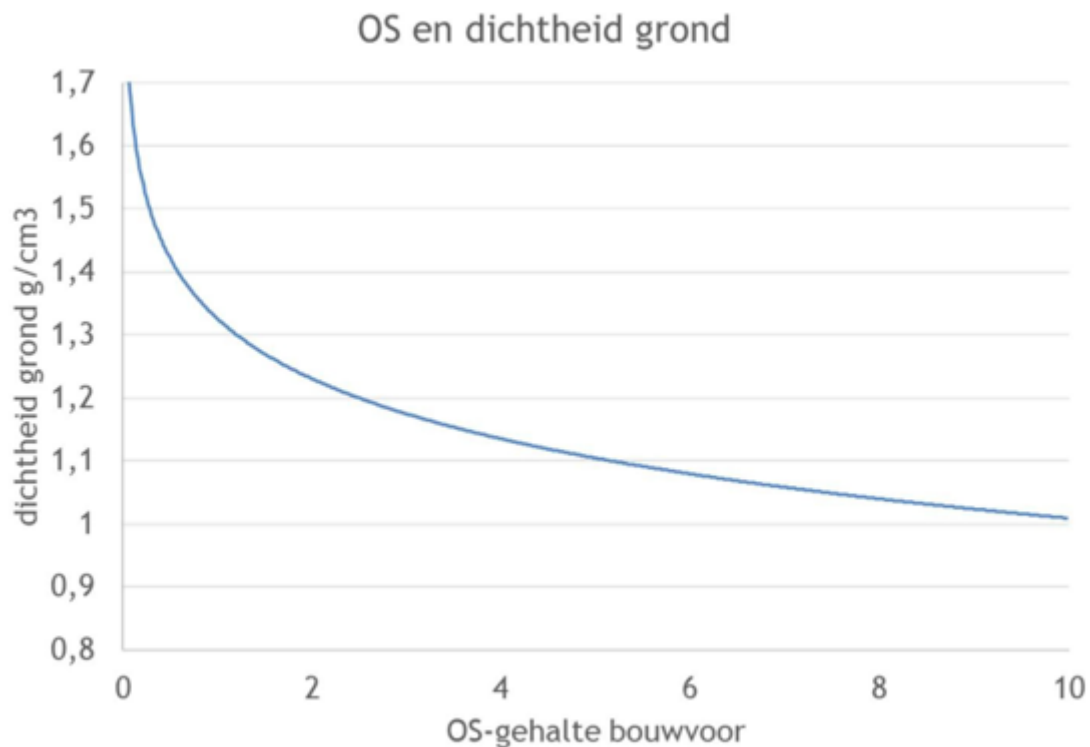
Een veel gemaakte fout in het najaar is dat grasland wel wordt doorgezaaid, maar de chemische onkruidbestrijding wordt vergeten omdat op dat moment de onkruiddruk mee lijkt te vallen. Later in het najaar - maar ook zeker in het voorjaar - krijg je de rekening gepresenteerd: het jonge gras wordt overwoekerd door onkruiden zoals muur, paardenbloem en herderstasje. Van de doorzaai komt vervolgens weinig terecht. Voer dus altijd eerst een chemische onkruidbestrijding uit om ruimte te maken in de grasmatten en het jonge gras een voorsprong te geven in het voorjaar, en zaai pas daarna door.

Voor doorzaaien gelden een aantal succesfactoren:

1. Vocht in de toplaag! Zonder vocht geen zode.
2. Voldoende daglengte en temperatuur: begin op tijd zodat het gras voldoende geworteld is tegen de tijd dat de vorst inzet.
3. Voldoende graszaad. Vuistregel: de helft van het normale zaaiadvies bij herinzaai.
4. Ruimte in de toplaag; het creëren van een zaaibedje voor het graszaad. Dat kan door middel van een wiedeeg of egtanden, een andere manier is met behulp van zaaischijven, zodat het zaad in de grond wordt gelegd.
5. Aanrollen! Zorg ervoor dat het graszaad aangedrukt is in de bodem om zo vocht op te kunnen nemen om te kiemen en uit te stoelen.
6. Doorzaaien in twee werkrichtingen, om een grasmatten snel dicht te laten groeien (met name open plekken). En dan niet kruislings rijden maar één keer in de lengterichting en één diagonaal zodat platte ruitjes ontstaan die sneller dicht groeien. Dit is een trucje uit de sportveldenwereld

Wanneer woelen?

Zuurstof in de bodem is een van de meest essentiële randvoorwaarden voor een actief bodemleven en productief bodemproces. Grasland dat goed beheerd wordt bouwt veel organische stof op, waardoor de bodem luchtiger wordt. Zie figuur 4 waarin de dichtheid van de bodem uitgezet is tegen het organische stofgehalte. Het verschil in dichtheid tussen 2% of 4% organische stof is enorm.

Figuur 4. Het verband tussen het organische stofgehalte en de dichtheid van de bodem

Tevens zorgt meer organische stof voor veel wormenactiviteit en daarmee voor meer wormengangen in de bodem. Erg belangrijke luchtkanalen die de rest van het aerobe bodemleven helpt. Het gebruik van (rijpe) vaste mest en drijfmest is ook een belangrijke aanjager van de verborgen veestapel in de bodem. Schuif maar eens een mestflat aan de kant in de wei, een drukke bedoeling van allerlei beestjes die zeer nuttig werk aan het doen zijn.

Figuur 5. Graslandwoeler

Ondanks alle goede inspanningen kan het zijn dat een bodem verdicht is of raakt. Dat kan bijvoorbeeld door een slechte grondbewerking of natte omstandigheden bij de inzaai van het grasland, plasvorming bij (hevige) regenval waardoor de poriën in de bodem dicht slempen, berijden met machines waarbij gewicht en bandenspanning niet goed afgestemd zijn, vertrapping door vee of een oude ploegzool. Het mechanisch woelen van grasland (zie figuur 5) kan hierin zeker een oplossing zijn, maar wanneer kun je nu wel of beter niet woelen?

Wel woelen	Niet woelen
Bij een storende laag tot 40 cm diepte; woel altijd onder de bouwvoor door	Onder droge omstandigheden of in het voorjaar
Pleksgewijs op kopakkers of op plekken waar water blijft staan	Op kleigrond; onderzoek van de WUR in 2018 liet een negatief effect zien in opbrengst 1
Op zand- of zavelgrond; onderzoek van het LBI uit 2016 liet een positief effect zien	Bij een ondiepe leemlaag; de bodem is op korte termijn weer verdicht
Onder vochtigomstandigheden, het najaar is het meest geschikt	Met een te lichte trekker; grasland woelen is vakmanschap
Met een specifieke graslandwoeler, trekker op brede en slappe banden, voldoende tractie	

Tabel 5. Wanneer te woelen

Extra tips:

- Last van schade door engerlingen? Rol het grasland aan met een zware gladde landrol.
- Bekalk het grasland na de laatste snede. Reken het juiste kalkadvies door op Mijn Groeikracht.

Conclusies

- Stel de wiedeeg altijd agressief af tegen ondiep wortelende grassen en onkruiden
- Voer altijd eerst een chemische onkruidbestrijding uit voor het doorzaaien
- Zaai alleen door met vocht in de toplaag en rol het graszaad aan
- Woel grasland in het najaar op een vochtige bodem bij zavel- en zandgrond

Bron: Groeikrant

Bedrijfsreportage van:

Vleesvarkensbedrijf van:

Peter Hollegien

Witteveensweg 11 in Heeten

2500 vleesvarkens

13 Hectare grond; 50% gras en 50% mais

1 dag in week werkzaam bij de GD

In Heeten ligt het mooie vleesvarkensbedrijf van Peter Hollegien. Op het bedrijf worden 2500 vleesvarkens gehouden, de biggen die binnen komen zijn afkomstig van Deense zeugen met een Durox eindbeer. Peter doet alle voorkomende werkzaamheden op het bedrijf zelf. Het bedrijf heeft 13 hectare grond in eigendom waarvan de helft gras is en de helft mais dat wordt allemaal verkocht op stam. Tevens werkt Peter ook nog 1 dag

per week buiten de deur bij de GD in Deventer. Vroeger bestond het bedrijf uit fokzeugen en melkkoeien. Eind jaren 80 zijn de fokzeugen weggegaan en in 2008 zijn de melkkoeien weggegaan in de tussentijd is het aantal vleesvarkens gegroeid.

De sector heeft zo zijn uitdagingen geeft hij aan, het is erg belangrijk om zowel gezondheid technisch als bedrijf economisch goed te draaien om een bestaan recht te behouden in deze sector. De varkens worden 1 keer per dag gevoerd door een voermachines die doormiddel van een sleepketting de brijbakken afvult met de gewenste voer hoeveelheid.

Twee keer per dag wordt er een controle ronde gelopen langs alle dieren. Met de huisvesting wordt gekeken naar de wettelijke normen en daarnaast zijn de stallen ook ingericht voor het concept Beter Leven waar momenteel niet aangeleverd wordt. Dat komt met name doordat dat de concepten allemaal vol zitten. De toekomst is om zo door te gaan en als het mogelijk is wel naar een concept toe te werken.

Het klimaatsysteem in de stallen van Peter werkt via het voerpad ventilatie systeem, dat wil zeggen dat alle inkomende lucht vanuit de centrale gang naar de afdeling via het voerpad binnen komt. De lucht van buiten naar de centrale gang komt op verschillende manieren binnen. Bij de nieuwste stal wordt deze lucht eerst door een kelder getrokken waar

zowel de mogelijkheid is van opwarmen als die van koelen. De opwarming geschiedt door de warmte te gebruiken via een warmte wisselaar vanuit de centrale afzuiging. Dit alles wordt door de klimaat computer aangestuurd daarbij is temperatuur en luchtvochtigheid belangrijk. Als de temperatuur te hoog is wordt er gekoeld met een verneveling installatie. Het belangrijkste vindt Peter dat hij met plezier de stal in gaat langs de varkens en dan te zien dat de dieren het goed doen.

De ervaring met Zuid- Oost Salland vindt Peter positief. De begeleiding is altijd goed en er wordt goed gekeken om samen tot een zo goed mogelijk resultaat te komen. De benadering is altijd goed, je bent geen nummer maar je wordt gekend als klant. De lijnen zijn altijd kort. De belangrijkste kerngetallen vindt hij de groei per dier per dag en voederconversie.

Kerngetallen:

Gecorrigeerd (25-117 KG) 1-1-2023/31-8-2023

Groei/ dier /dag: 1033

Voeropname/ dier/ dag EW: 2,65

Voerconversie EW: 2,66

Voerconversie kg: 2,38

Voerkosten/ kg groei: **0,906**

Tip van Peter aan Zuid- Oost Salland: blijf zo doorgaan, luister naar de boeren en blijf naast ze staan.

Nieuwe hamermolen

Onlangs is de nieuwe hamermolen geïnstalleerd in de fabriek.

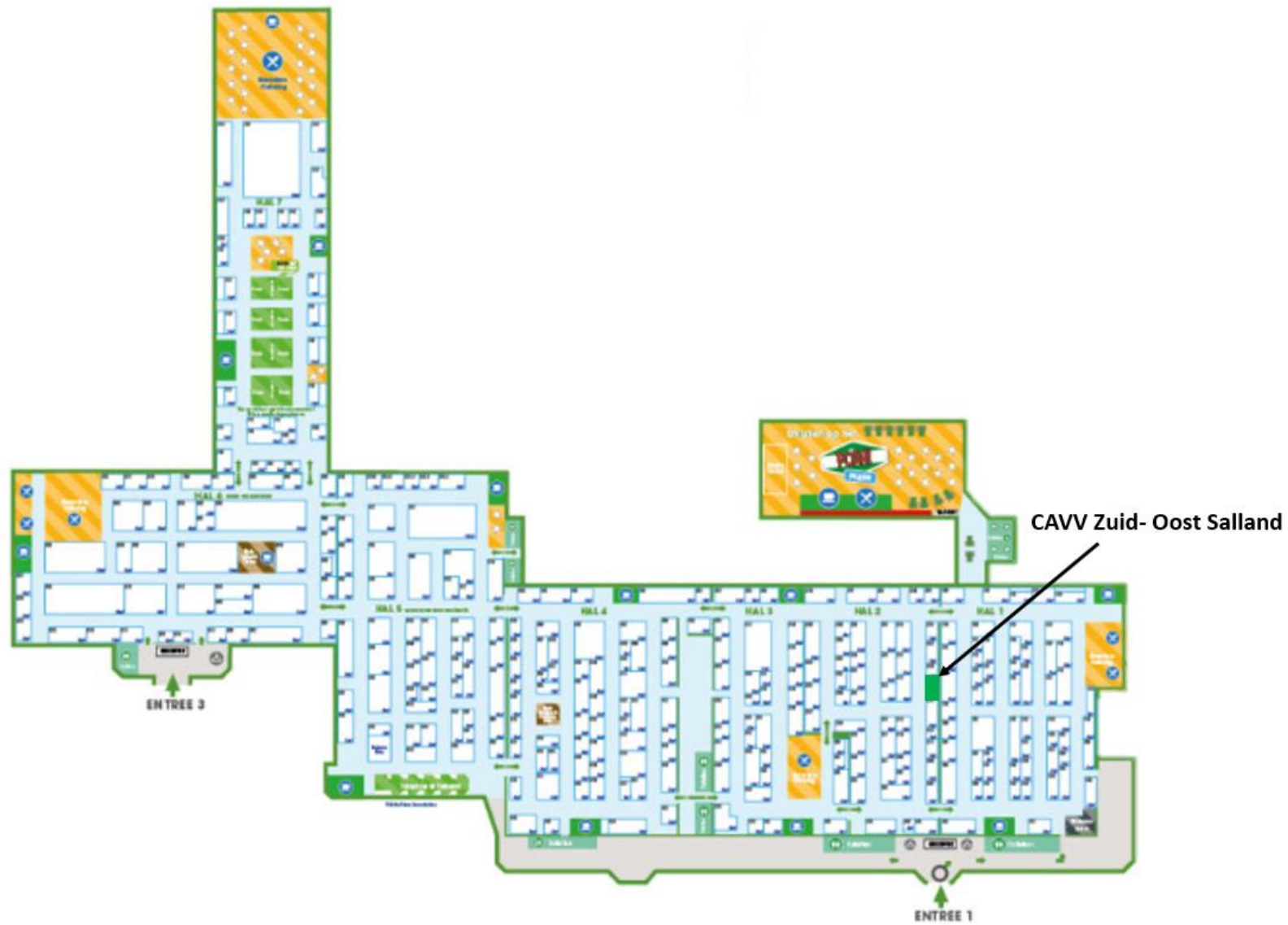
Beurs Hardenberg

24,25 en 26 oktober 2023

Stand 216

Openingstijden: 13.00 - 22.00 uur

CAVV Zuid- Oost Salland

Ledenfeest

3 november 2023 vanaf 20.00 uur.

Graag opgave voor 27 oktober 2023 via de mail (info@zuidoostsalland.nl) app (06-57975364) of telefonisch (0548-595 662).

Kalverkeuring Luttenberg

Op de kalverkeuring in Luttenberg heeft Ronald Brandwagt uit Haarle gewonnen. Namens team Zuid- Oost Salland van harte gefeliciteerd met deze prestatie.

Zuid - Oost Salland

*Natuurlijk goed en altijd
scherp in diervoeders*

Dierendag acties

Gratis

Memo, kwartet of
domino dierenspel bij
besteding van minimaal
€10,00 aan huisdiervoer
of benodigdheden

Alleen in Heeten op voorraad
van 2 tot en met 7 oktober

Gratis

Hondensnack
bij een zak
hondenbrokken

Knabbelsticks Beaphar

150 gram

Per stuk

3,65

2 stuks

5,50

Paardensmikkels Subli

1,5 kg

Per stuk

5,95

2 stuks

10,00

Dorpsstraat 51 Heeten
0572-381 541

Stationsweg 4 Haarle
0548-595 662

Vijgenvork

Kunststof met
aluminium D- steel

~~27,95~~

17,95

Werkverlichting Ledvance

led

20- 30 of 50 watt

25% korting

Alleen in Heeten op voorraad

Pilotjack

Zwart of donker blauw

47,95

Alleen in Heeten op voorraad

Fleece vest Ramon winddicht

Zwart of
donker blauw ~~34,95~~

27,95

Alleen in Heeten op voorraad

www.zuidoostsalland.nl

Winkel Heeten

ma t/m vrij 08.30 - 18.00 uur

za 08.30 - 16.00 uur

Zo gesloten

Kantoor Haarle

07.30 - 16.30 uur

gesloten

gesloten

Voorlichters

Louis schoorlemmer	06-11459755	Rundvee & Binnendienst
Mark Braakman	06-36167763	Rundvee
Koen Kemper	06-51726106	Rundvee
Erik Jansen Holleboom	06-42947551	Rundvee & Geiten
Mark Aarnink	06-15189642	Varkens & Konijnen

Openingstijden

Kantoor Haarle

0548-595662

Maandag t/m vrijdag
7.30-16.30

Winkel Heeten

0572-381541

Maandag t/m vrijdag 8.30-18.00
Zaterdag 8.30-16.00

Colofon

CAVV Zuid-Oost Salland u.a.
Stationsweg 4, 7448 RR Haarle
Telefoon: 0548-595 662
Mobiël: 06-114 597 55

E-mail: info@zuidoostsalland.nl
Internet: www.zuidoostsalland.nl
BTW nummer: NL001895655B01
KvK te Enschede nummer: 06020450